

Yttrande av Judiska Ungdomsförbundet i Sverige över Utbildningsdepartementets promemoria om etableringsstopp för fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning.

Judiska Ungdomsförbundet har som en av flera andra instanser och organisationer fått möjlighet att vara remissinstans för departementspromemorian om ett etableringsstopp. Vi anser förslaget vara djupt oroväckande och problematiskt.

Departementet måste förstå samt ta två saker i beaktning vad avser de judiska skolorna. Det första är att varken skolornas huvudmän, elever eller deras föräldrar betraktar skolan som konfessionell. Den andra delen handlar om saknad av förståelse och insikt i den judiska skolan och hur våra högtider samt traditioner firas. Det är viktigt att förstå att judiska och kristna helger firas och uppmärksammas på olika sätt och att det inte går att skilja på vår kultur och kulturarvet från religion. På sikt riskerar ni att utplåna judisk kultur genom att inte ha förståelse för att vi inte har samma gränssnitt mellan religion och kultur som majoritetskulturen, präglad av kristendomen, har.

Med den nya föreslagna definitionen av konfessionell inriktning kommer det leda till att de judiska skolorna riskerar att hamna i ett läge där man antingen får välja bort den judiska kulturella verksamheten eller stänga ner skolorna. Detta vore förödande konsekvenser för den judiska minoriteten. Det är viktigt att ni förstår konsekvenserna av förslaget som skulle leda till utarmning av judiska skolor och förskolor och på sikt riskera att leda till en utflyttning av judiska barnfamiljer från Sverige.

Hösten 2021 stod Sverige och Malmö stad värd för Malmö forumet. På plats höll både dåvarande statsminister Stefan Löfven och utbildningsministern Anna Ekblad tal där man lovat den judiska minoriteten att bekämpa antisemitismen och framför allt, ett stärkande av judiskt liv. Ett etableringsstopp samt den nya definitionen av konfessionell inriktning är precis raka motsatsen till alla vackra löften och goda intentioner. Judiska Ungdomsförbundet ställer sig därför väldigt frågande till hur regeringen ämnar leva upp till sina löften när man samtidigt kommer med ett motsägelsefullt lagförslag.

Myndigheter har lagstadgad skyldighet att samråda med oss och trots att vi är tydliga i vår kommunikation kring våra behov och förutsättningar ser vi genom lagförslaget att våra budskap om vikten av tillgång till judisk formell utbildning inte nått fram eller tagits i beaktande.

Judiska Ungdomsförbundet förstår att departementets förslag riktar sig mot de skolor som inte har en fungerande verksamhet och som inte lever upp till demokratiuppdraget, jämställdhet och/eller följer den svenska läroplanen. Vi anser dock att det är fel väg att gå genom promemorians förslag. Vi anser att riktade resurser mot de skolor som inte lever upp till Skolinspektionens krav är en bättre väg och inte riskera de skolor som har en bra och fungerande verksamhet.

Slutligen vill vi understryka att de judiska förskolorna samt grundskolorna spelar en avgörande roll i identitetsstärkandet bland den judiska ungdomsgruppen som utgör vår målgrupp. En avgörande majoritet har startat sin judiska resa inom skolans väggar och därefter utvecklats till att fortsätta att prägla och på ett avgörande sätt bidra till det judiska livet i Sverige. Att få kunskap om den egna judiska identiteten och kulturen i unga år och därmed stärka känslan av samhörighet och gemenskap är också förutsättningen för ett fortsatt engagemang och vilja att vara delaktig i skapandet av en judisk framtid i Sverige. För att understryka betydelsen av kunskapsinhämtningen som bas för den judiska identiteten, skickar vi även med vår bok "Stolt Jude". Boken består av unga judars korta texter och visar på mångfalden i den judiska identiteten och kulturen.

Stockholm den 11/5-2022

Nina Tojzner
Generalsekreterare, JUS

Hanna Nir
Ordförande, JUS